خبرها

بیانیه مشارکت راجع به قانون بودجه ۸۵

پس از ارائه لایحه بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور توسط دولت به مجلس جبهه مشارکت با صدور بیانیه‌ای دیدگاه‌های خود را در این باره جهت اطلاع همگان و تصمیم گیرندگان به ویژه مجلس هفتم اعلام داشت. هرچند در جریان بررسی و رسیدگی لایحه بودجه در مجلس، به ویژه در کمیسیون تلفیق شاهد نقطه نظرات و انتقادات فراوان (مشابه آنچه در بیانیه جبهه مشارکت آمده بود) از سوی صاحب نظران اقتصادی و چهره‌های شاخص اکثریت مجلس نسبت به لایحه بودجه دولت بودیم و انتظار می رفت که تغییرات قابل توجهی در جهت بهبود و اصلاح آن صورت گیرد اما جریان غالب در صحن علنی به گونه‌ای شکل گرفت که در نهایت لایحه دولت با کمترین تغییرات (۲/۱ درصد کاهش نسبت به رقم بودجه کل و ۶/۶ درصد کاهش نسبت به رقم بودجه عمومی دولت) به تصویب رسید و در عمل طرح انتقادات و چالش‌ها از سوی احزاب و گروه‌ها و به ویژه چهره‌های شاخص اصولگرا در مجلس و کمیسیون تلفیق در رابطه با لایحه بودجه کمترین تاثیر را در اصلاح لایحه بودجه برجای نهاد و حتی می توان گفت که با تصویب کل هزینه‌های جاری پیشنهادی دولت و افزودن بر آن و کاهش ۲۳۰۰ میلیارد تومان از هزینه‌های عمرانی، تنها نقطه قوت لایحه به ضعف گرایید و بر پیامدهای زیان‌بار اجرای این سند مالی افزود.

از آنجا که جناح حاکم در همه سال‌های پس از دوم خرداد ۷۶ در مقابله با اصلاح طلبان بر مسائل و مشکلات اقتصادی اجتماعی کشور انگشت گذاشته و با وعده آبادگری و رفاه به میدان انتخابات شوراها، مجلس و ریاست جمهوری آمدند و به طور مشخص رئیس دولت شعارها و وعده‌های بسیار در این باره داده است طبعاً انتظار می رود که نتیجه اجرای قانون بودجه سال ۸۵ تحقق وعده‌های داده شده باشد و از این منظر سال ۸۵ را باید سال اولیه آزمون این جناح در اداره کشور با در دست داشتن تمامی اجزای حکومت بدون هیچ عذر و بهانه‌ای قلمداد کرد.

جبهه مشارکت بار دیگر در ارزیابی محتوای قانون بودجه سال ۸۵ بر این موارد تأکید می نماید:

۱- قانون بودجه سال ۸۵ به لحاظ میزان و جهت گیری‌ها انطباق چندانی با اسناد بالادستی (سند چشم‌انداز توسعه ۲۰ساله، سیاست‌های کلی نظام و قانون برنامه چهارم توسعه) ندارد و به رغم افزایش چشمگیر منابع (هزینه ۷۶ میلیارد دلار از درآمد نفت در دو سال ۸۴ و ۸۵ و افزایشی نزدیک به ۵۰ درصد در منابع نسبت به پیش بینی قانون برنامه برای این دو سال) تحقق اهداف کمی پیش بینی شده در قانون برنامه چهارم توسعه برای سال جاری را در چشم‌انداز قرار نمی دهد و عملکرد بودجه تحقق شاخص‌های کلان پیش بینی شده توسط دولت (نرخ رشد اقتصادی ۶/۵ درصد، سرمایه گذاری ۹/۴ درصد، نقدینگی ۲۹ درصد، تورم ۱۳/۵ درصد، بیکاری ۱۱/۸ درصد و میزان ایجاد فرصت شغلی ۷۶۵ هزار نفر) را نوید نمی دهد.

۲- با توجه به افزایش چشمگیر رقم ریالی و ارزی بودجه کل کشور برای سال ۸۵ نسبت به اثرات هزینه‌ای و توزیعی آن در ابعاد مختلف هشدار می دهیم. از یک سو اثرات تورمی آن می تواند اصلی ترین شعار و هدف دولت نهم یعنی «عدالت محوری» را کمرنگ ساخته و به توزیع نابرابر درآمد و شکاف طبقاتی در جامعه دامن زند و از دیگر سو با دامن زدن به فساد و رانت جویی امکان صرفه جویی و اثربخشی بودجه را از بین برده و هرزروی منابع را گسترش می دهد.

۳- اقتصاد بیمار ایران نیاز به درمان دارد اما اجرای قانون بودجه سال ۸۵ نه تنها دارویی برای شفابخشی اقتصاد ایران به همراه ندارد بلکه بر حجم مسائل و مشکلات تاریخی و ساختاری اقتصاد ایران خواهد افزود. اتکای ۸۰ درصد منابع بودجه بردرآمد حاصل از فروش نفت و به ویژه تامین هزینه‌های جاری دولت از این طریق، به گونه‌ای که فلسفه وجودی «حساب ذخیره ارزی» را از بین برده است، افق روشنی را برای آینده ایران به نمایش نمی گذارد. افزایش درآمد نفت هرچند فرصت گرانبهایی را به لحاظ تامین سرمایه در چشم‌انداز اقتصاد ایران قرار می دهد اما شیوه استفاده از این درآمد و فرصت است که آینده ایران را می سازد، و قطعاً به کارگیری هر چه بیشتر این منابع در هزینه‌های جاری دولت خطر عمق بخشی به «بیماری هلندی» در اقتصاد ایران را گوشزد می کند که افزایش واردات بی رویه و ایجاد شرایط سخت و دشوار برای تولیدکنندگان صنعتی و کشاورزی را به همراه دارد.

۴- قانون بودجه ۸۵ به لحاظ کمی و کیفی، حجم و دامنه دولت را در اقتصاد ایران گسترش می دهد و اقتصاد دولتی کنونی را دولتی تر می کند و این در شرایطی است که تجربه‌های جهانی و داخلی در مهار دامنه مداخله دولت در اقتصاد و واگذاری هرچه بیشتر امور به مردم (بخش خصوصی) توصیه دارد و پیمودن مسیر توسعه و پیشرفت اقتصادی جز با جلب مشارکت فعال شهروندان و بهبود فضای کسب و کار برای بخش خصوصی امکان پذیر نخواهد بود.

رکورد تاریخی نفت ـ هر بشکه ۷۲ دلار

شرق: رکورد قیمت نفت در تاریخ معاملات آن شکسته شد. در لندن بهای نفت خام برنت دریای شمال با ۷۴ سنت افزایش و عبور از مرز ۷۲ دلار، روند صعودی خود را ادامه داده و به رکورد تاریخی ۷۲ دلار و ۲۰ سنت در هر بشکه دست یافته است. رکورد تاریخی ۷۰ دلار و ۸۵ سنتی بازار آمریکا برای نفت سبک این کشور نیز که ۷/۵ ماه پیش رقم خورده بود دیروز شکسته شد. نفت خام سبک شیرین آمریکا هم ۷۰ دلار و ۸۸ سنت در هر بشکه خرید و فروش شد.

سرنوشت خط لوله صلح ژوئن مشخص می‌شود

رویترز: وزیر نفت هندوستان اعلام کرد: نشست وزیران نفت سه کشور ایران، هند و پاکستان در رابطه با خط لوله گاز ایران در ماه ژوئن آتی (خرداد) برگزار می شود و سرنوشت این پروژه در این نشست مشخص خواهد شد. همچنین مقامات وزارت انرژی ترکیه اعلام کردند: ترکیه به علت کاهش صادرات گاز ایران به این کشور و اختلاف نظرهای دو کشور در رابطه با قیمت گاز صادراتی ایران، با پیوستن ایران به پروژه خط لوله گاز «نابوکو» مخالف است. مقامات وزارت انرژی ترکیه اعلام کردند: این کشور خواستار تغییر مفاد قرارداد خط لوله انتقال گاز خاورمیانه و آسیای میانه به اروپا (نابوکو) به منظور جلوگیری از پیوستن عرضه کنندگان دیگری همچون ایران به آن است. خط لوله گاز نابوکو به منظور انتقال گاز کشورهای خاورمیانه و آسیای میانه از طریق خاک ترکیه به اتریش، بلغارستان، رومانی و مجارستان احداث خواهد شد و وابستگی اروپا به گاز روسیه را کاهش خواهد داد.

از مهرماه سال جاری

کارت هوشمند نرسید کوپن بنزین توزیع می‌شود

رضا زندی

«با اطلاعات غیررسمی که از دولت دارم فکر می کنم در سال جاری استراتژی دولت سهمیه بندی بنزین است نه دونرخی کردن.» معاون وزیر نفت در امور پخش و پالایش دیروز در نخستین کنفرانس خبری اش پس از پذیرش مسئولیت جدید، نحوه توزیع بنزین در شش ماهه دوم سال را تشریح کرد: «نظر ما این است که بنزین حتماً از طریق کارت هوشمند سهمیه بندی شود.» محمدرضا نعمت زاده ضمن اعلام خبر تدوین آئین نامه اجرایی توزیع سهمیه ای بنزین، از آغاز اجرای پروژه توزیع بنزین به وسیله کارت هوشمند در مهرماه امسال خبر داد: «پیمانکارمان قول داده است که تا پایان شهریورماه سیستم کارت هوشمند را در سراسر کشور عملیاتی کند.» ذهن جامعه هنوز خلف وعده‌های مکرر مسئولان پخش و پالایش را درباره زمان شروع پروژه کارت هوشمند سوخت از یاد نبرده است. سال ۸۳ زمانی که برای نخستین بار خبر توزیع بنزین به وسیله کارت هوشمند منتشر شد قرار بود ده ماه پس از آن کارت هوشمند سوخت دست مردم باشد. این اتفاق رخ نداد و مصاحبه پشت مصاحبه زمان‌ها به تعویق افتاد: «کارت هوشمند، طرح بلندپروازانه ای است اما قابل اجرا است.» نعمت زاده درباره آخرین تحولات کارت هوشمند می گوید: «تدوین آئین نامه اجرایی سهمیه بندی بنزین با مشارکت سازمان مدیریت و برنامه ریزی، وزارت اقتصاد و دارایی، نفت و صنایع و معادن در حال انجام است تا به هیات دولت ارائه شود تا پس از تصویب از مهر ماه اجرا شود.» وی البته معتقد است که مجلس دولت را درباره سهمیه بندی بنزین مخیر کرده است: «مجلس شورای اسلامی بودجه دولت را در بند «و» تبصره ۱۳ لایحه بودجه کاهش داد اما با تکلیف شرایطی دولت را مخیر کرد تا اگر لازم بداند در نیمه دوم امسال سهمیه بندی یا دونرخی کردن بنزین را اجرایی کند.»

■ برداشت از حساب بانکی در پمپ بنزین

اوایل سال ۸۳ شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با برگزاری مناقصه شرکت ITI را برای انجام پروژه کارت هوشمند انتخاب کرد. بنا بود ظرف ده ماه پروژه‌ای که هیچ نظیر داخلی و احتمالاً خارجی نداشت اجرایی شود. قرارداد اما در مدت مقرر به انجام نرسید و با افزودن متممی آبان ۸۴ زمان پایان پروژه تعیین شد. نعمت زاده می گوید: «به دلیل وسعت طرح که برای نخستین بار اجرا می شد و به دلیل تغییرات سهامداران شرکت ITI کار به تعویق افتاد و نتوانستیم کار را تحویل بگیریم. اما در حال حاضر پیمانکار با قدرت در حال کار است.»

وعده محمد آقایی و حسین کاشفی (مقامات وقت پخش و پالایش) درباره زمان شروع کارت هوشمند که عملی نشد. این بار وعده نعمت زاده را بخوانید: «این سیستم را از نیمه سال جاری عملیاتی می کنیم.» پنج ماه دیگر می توان درباره وعده مدیرعامل جدید شرکت ملی پخش و پالایش قضاوت کرد: «به دارنده هر خودرو یک کارت کامپیوتری می دهیم. با این کارت تمام پمپ بنزین‌ها می توانند بنزین را ارائه کنند.» کارت هوشمند همچنین می تواند به شکل اعتباری عمل کند: «دستگاه کارت هوشمند می تواند به صورت خودکار از حساب بانکی صاحب خودرو پول برداشت کرده و به حساب جایگاه‌دار بریزد و از آنجا هم به حساب شرکت پخش فرآورده‌ها واریز نماید.» نعمت زاده معتقد است چنین مکانیسمی برای نخستین بار اجرا می شود: «البته استفاده از حساب بانکی الزامی نیست. صاحبان خودرو هم می توانند پول نقد بدهند و هم از حساب بانکی شان پول برداشت کنند.» وی امیدوار است که با تشویق‌های نظام بانکی مردم به استفاده از حساب‌هایشان در سیستم کارت هوشمند ترغیب شوند.

■ تولید داخلی از مهر توزیع می‌شود

به گفته معاون وزیر نفت طراحی سیستم کارت هوشمند تمام شده و همه قطعات سخت افزاری پروژه به سفارش گذاشته شده است: «بخشی از این قطعات هم ساخته شده و به تدریج وارد می شود. بقیه قطعات هم در داخل ساخته می شود.»

نعمت زاده از آغاز نصب دستگاه‌های کارت هوشمند از ابتدای فروردین ماه خبر داد: «پیمانکار قول داده است تا مردادماه همه دستگاه‌ها نصب شود و تا پایان شهریور هم پروژه به صورت آزمایشی اجرا گردد.» وی از دانشگاه صنعتی شریف به عنوان مشاور پروژه نام می برد: «اخیراً یک مشاور خارجی هم گرفته‌ایم، اما هنوز نمی دانیم که از این کارت چه استفاده‌ای خواهد شد. نحوه استفاده بستگی به تصویب هیات دولت دارد.» نعمت زاده درباره احتمال موافقت مجلس با تامین بودجه کامل واردات بنزین گفت: «اگر مجلس این بودجه را تخصیص ندهد قطعاً مجبوریم با نظام سهمیه بندی ۴۰ تا ۴۲ میلیون لیتر تولید داخلی روزانه بنزین را توزیع کنیم.» وی درباره نحوه سهمیه بندی هم می گوید: «تلاش می کنیم بنزین تولید داخل را بسته به نوع مصرف به طور متناسب توزیع کنیم. قطعاً نیاز خودروهای عمومی که مصرف بنزین زیادی دارند تامین خواهد شد. اما برای خودروهای خصوصی محدودیت بیشتری اعمال خواهد شد.» خبرنگاری از جریمه پیمانکار در صورت آماده نکردن کارت هوشمند در موعد مقرر سئوال می کند: «مواردی را برای جریمه پیمانکار در قرارداد داریم اما چنانچه پیمانکار براساس برنامه جدید عمل کند بنا نداریم جریمه‌ای اعمال کنیم. هدف ما اتمام کار است تا جریمه.» نعمت زاده مشخص نکرد که هزینه روانی ناشی از تاخیرهای مکرر پروژه که بر افکار عمومی تحمیل می شود را چه کسی باید پرداخت کند.

■ صدور کوپن در صورت نرسیدن کارت

کوپن‌های بنزین منتشر شده توسط چاپخانه بانک ملی که برای نخستین بار در اثر یک اتفاق توسط دوربین صدا و سیما علنی شد ظاهراً به کار خواهد آمد. از نعمت زاده پرسیده می شود که چنانچه کارت هوشمند در موعد مقرر آماده نشود چه باید کرد: «برای چنین مطلبی هم کوپن را به عنوان پشتوانه پیش بینی کرده‌ایم. اگر نتوانیم کارت هوشمند را تکمیل کنیم مجبوریم از کالابرگ به مدت کوتاهی استفاده کنیم. اما دلمان می خواهد حتماً از کارت هوشمند استفاده شود.»

■ میزان سهمیه بنزین هر خودرو چقدر خواهد بود؟

«حدودش را می توان حدس زد ولی تصمیم با دولت است. به هرحال مصوبه مجلس شرط و شروط زیادی دارد. حتی ممکن است دولت مقداری بنزین وارد کند. به هرحال دست دولت باز است.» پاسخ نعمت زاده درباره احتمال ارائه متمم برای افزایش بودجه واردات بنزین چنین است: «من اطلاعی ندارم. تا به امروز دولت چنین هدفی را دنبال نمی کند. اما به هر شکل احتمالش هم منتفی نیست.» وی اضافه می کند: «اگر مجلس بودجه واردات بنزین را افزایش دهد، کمال مطلوب است.» شاید باید برای چنین اظهارنظری ابراز تاسف کرد چه معلوم نیست روند رشد مصرف و تامین همواره آن از سرمایه‌ای به نام «پول نفت» تا کجا ادامه خواهد داشت.

■ در صورت عدم سهمیه بندی هم کارت می‌آید

یکی دیگر از مزایای کارت هوشمند آمارگیری دقیق از وسایل نقلیه و مصرف سوخت کشور است. نعمت زاده می گوید حتی اگر مجلس بودجه واردات بنزین را تا پایان سال تصویب کند باز هم کارت هوشمند توزیع می شود: «ما واقعاً آمار دقیقی نداریم. این کارت به ما کمک می کند که ابزاری برای مدیریت توزیع و جمع آوری اطلاعات و آمار داشته باشیم. در حقیقت کارت هوشمند می تواند بانک اطلاعاتی قوی‌ای ایجاد نماید.» وی از تشکیل جلسه‌ای در وزارت اقتصاد برای استفاده اعتباری از کارت هوشمند خبر می دهد: «امروز (دیروز) در وزارت اقتصاد برای تصمیم گیری نهایی درخصوص استفاده اعتباری از کارت هوشمند جلسه داشتیم. فکر می کنم با فاصله کوتاهی از زمان اجرای سیستم کارت هوشمند بتوان به صورت اعتباری از طریق برداشت از حساب بانکی این کارت را مورد بهره برداری قرار داد.» همه کارت‌های هوشمند در خارج ایران ساخته شده است: «بخش ساخت داخلی پروژه زیاد نیست. کارت‌ها خارج ساخته شده و اطلاعات شخصی در ایران روی آنها ریخته می شود.» نعمت زاده امکان ایجاد اختلال در سیستم کارت هوشمند را منتفی نمی داند: «احتمال اینکه موقع آزمایش و اجرا، مشکلاتی پیش بیاید منتفی نیست چرا که برای نخستین بار است این پروژه اجرا می شود. ممکن است در اجرا نوساناتی داشته باشیم. برای همین هم مشاور خارجی گرفته‌ایم تا کل شبکه را بازبینی کند.» خبرنگاری می پرسد:

■ چنانچه کارت هوشمند صاحب خودرو، مشکل پیدا کرد تکلیف چیست. آیا نباید بنزین دریافت کند؟

«یکسری کارت هایی را به جایگاه‌داران خواهیم داد تا چنانچه مشکلی پیش آمد روند عرضه بنزین دچار اختلال نشود. ضمن اینکه ۶۰۰ مرکز خدماتی هم در سراسر کشور ایجاد خواهیم کرد که به مرکزیت مراکز پستی خواهد بود. چندین اکیپ هم از طرف پیمانکار مسئولیت رفع نقص را برعهده خواهند داشت.»

■ ۶۰ میلیارد تومان برای کارت هوشمند

معاون وزیر نفت مبلغ قرارداد کارت هوشمند را ۴۲ میلیارد تومان اعلام می کند: «این مبلغ به تدریج افزایش یافته و به حدود ۶۰ میلیارد تومان رسیده است. باز هم ممکن است تغییراتی داشته باشد.» نعمت زاده مبلغ قرارداد شرکت مشاوره‌ای خارجی را ۵۰۰ میلیون تومان اعلام می کند. وی همچنین از برگزاری جلسه شورای عالی انفورماتیک برای تکمیل زیرساخت‌های مخابراتی پروژه کارت هوشمند خبر می دهد: «اخیراً شورای عالی انفورماتیک دو جلسه در حضور وزیر محترم ارتباطات تشکیل داده و شرکت مخابرات متعهد شده است که شبکه مخابراتی طرح را سامان دهد.»

وی طرح کارت هوشمند را طرحی ملی نمی داند اما معتقد است که دستگاه های مختلفی باید همکاری کنند تا این پروژه اجرایی شود. شرق از نعمت زاده می پرسد:

■ با توجه به شرایط فعلی، واردات اقلام پروژه با مشکلی مواجه نشده است؟

«در مورد واردات، پیمانکار متعهد است. پیمانکار هم گفته که مشکلی ندارد. سعی هم شده که اغلب جنس‌ها انحصاری نباشد.»

■ ۲۰ میلیون لیتر صرفه جویی می‌شود

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش از تشکیل جلسه‌ای در ریاست جمهوری برای جایگزینی خودروهای فرسوده خبر می دهد: «امشب (دیشب) ساعت ۸ در ریاست جمهوری جلسه داریم تا آئین نامه جمع آوری خودروهای فرسوده را تدوین کنیم.» وی با انتقاد از آئین نامه قبلی آن را بسیار بوروکراتیک می داند: «این آئین نامه باید بسیار ساده و خیلی سریع اجرا شود.» معاون وزیر نفت با اشاره به همکاری شرکت ملی پالایش و پخش و مرکز تحقیقات موتور برای طراحی موتورهای جدید می گوید: «اگر همین امروز خودروهای فرسوده را جمع کرده و جایگزین کنیم روزانه ۲۰ میلیون لیتر از واردات ۲۸ میلیون لیتری بنزین کاسته خواهد شد.» خبرنگاری از احتمال اثر سوءسهمیه بندی و ایجاد رانت های جدید سئوال می کند. نعمت زاده هم صریح و شفاف پاسخ می گوید: «این نوع اعمال مدیریت از طریق دولت کار خوب و دائمی نیست. اما اگر راهکارهای دیگری نظیر اصلاح قیمت را نداشته باشیم چاره‌ای جز سهمیه بندی نداریم. چون با توجه به کمبود بودجه، اغتشاش در جامعه ایجاد خواهد شد. بنابراین تا احداث پالایشگاه‌های جدید چاره‌ای جز سهمیه بندی نیست. اما این کار دائمی نخواهد بود و امیدوارم هم بتوان تولید بنزین را افزایش داد و هم مصرف را کاهش داد.»

■ ۵ تا ۶ هزارتومان از مردم می‌گیریم

در میانه مصاحبه نعمت زاده وقتی خبرنگاری از میزان مراجعه مردم برای دریافت کارت هوشمند سئوال پرسید وی از سجادی مجری پروژه، خواست در این باره توضیح دهد: «نیروی انتظامی تخمین می زد که بین ۲ تا ۳ میلیون نفر به مراکز پستی مراجعه کنند. ۲/۵ میلیون نفر هم مراجعه کردند، اطلاعات همه خودروها موجود است.»

سجادی از برگزاری سمینارهای آموزشی و توجیه جایگاه‌داران خبر می دهد: «سال گذشته در همه استان ها سمینار آموزشی برگزار کرده‌ایم و کل جایگاه‌داران هم آموزش دیده‌اند.» اما نکته مهم سخنان سجادی اخذ هزینه کارت هوشمند از شهروندان است: «قانون مقرر کرده است که هزینه کارت هوشمند را از مصرف کننده بگیریم. فعلاً تخمین می زنیم که بین ۵ تا ۶ هزار تومان بابت هر کارت هزینه شود که باید از مالکان خودرو دریافت کنیم.» البته با توجه به امکان افزایش هزینه پروژه، افزایش مبلغ دریافتی از مشترکان نیز بعید نیست.

■ ۲/۵ میلیارد دلار برای ۶ ماه اول کافی نیست

قیمت هر بشکه نفت WTI دیروز رقم بی سابقه ۷۲ دلار و ۲۰ سنت را تجربه کرد. قیمتی که در تاریخ معاملات نفتی بی سابقه بوده است. متعاقب این موضوع هم بهای جهانی بنزین و فرآورده‌های نفتی روز به روز در حال افزایش است. همین بحث دستمایه سئوال خبرنگار دیگری از نعمت زاده است:

■ با توجه به افزایش قیمت‌ها، بودجه ۲/۵ میلیارد دلاری واردات بنزین برای شش ماهه اول امسال کفایت خواهد کرد؟

«قیمت نفت و فرآورده‌های نفتی در سال جاری نسبت به زمان تصویب بودجه افزایش یافته است. با توجه به این روند بودجه ۲/۵ میلیارد دلاری برای شش ماهه اول سال هم کافی نیست. یا باید مبلغ بیشتری اختصاص دهند یا اجازه دهند تا از ذخایر بنزین مان استفاده کنیم.»

شرق از نعمت زاده می پرسد:

■ ذخایر بنزین کشور چقدر است؟

«ما که نمی توانیم همه چیزمان را بگوییم. اما بدانید که نسبت به همه سال‌های گذشته هم اکنون بیشترین ذخایر بنزین را داریم. تقریباً مخازنمان پر است.»

■ به هر حال مردم باید در جریان باشند؟

«ذخایرمان برای چندین ماه است.»

■ سهمیه‌ها دوهفته دیگر اعلام می‌شود

شرق از معاون وزیر نفت می خواهد تا میزان پیشنهادی سهمیه بنزین برای هر خودرو را اعلام کند. نعمت زاده پاسخ نمی گوید. خبرنگار دیگری سئوال را تکرار می کند و او فقط به این پاسخ اکتفا می کند: «هنوز پیشنهادمان را تهیه نکرده‌ایم چون قانون، سازمان مدیریت را مکلف به این کار کرده است. اما تا دو هفته دیگر این نظر اعلام خواهد شد.»

وی سیستم طراحی کارت هوشمند را Offline معرفی کرده و می گوید: «در صورت قطع ارتباط جایگاه سوخت با مرکز، هر کارتی تا ۷۲ ساعت می تواند بنزین دریافت کند. بنابراین با قطعی شبکه هم دارنده کارت می تواند بنزین دریافت کند.»

■ راه درست اصلاح قیمت‌ها است

اظهارات معاون وزیر نفت هنگامی که با پرسشی درباره قاچاق فرآورده‌های نفتی روبه‌رو شد کاملاً واضح و صریح بود: «اگر بخواهیم راهکار درستی برای مبارزه با قاچاق عنوان کنیم باید قیمت‌ها را اصلاح نماییم. قیمت گازوئیل در ایران ۳۰ تا ۶۰ برابر با کشورهای منطقه اختلاف دارد. باید برای این کار فکری اساسی کرد. من الان روزی دو مورد گزارش دارم که از تهران سوخت قاچاق می کنند. در استان‌های مرزی هم دو تا سه برابر نیاز خودروها، سوخت توزیع می شود.» نمایندگانی که در مجلس شورای اسلامی به دنبال تثبیت نرخ فرآورده‌های نفتی بودند باید به این سخنان نعمت زاده توجه کنند: «می توانیم بگوییم که نفت، دارایی خدادادی ما است و مفت است. اما اگر این را گفتیم می توانیم آن را به همه موارد تعمیم دهیم! به هر حال در قانون برنامه چهارم توسعه تکلیف شده که می بایست قیمت فرآورده‌ها را منطقی کنیم.»

■ ۳۵ درصد فرآورده‌ها بنزین می‌شود

بخش دوم مصاحبه محمد نعمت زاده درباره طرح‌های در دست اجرای شرکت ملی پالایش و پخش برای افزایش تولید بنزین بود: «در هر ۹ پالایشگاه موجود کشور تغییراتی ایجاد خواهیم کرد تا تولید بنزین افزایش یابد. ضمن اینکه بنا داریم کیفیت بنزین تولیدی را با استانداردهای یورو ۲۰۰۵ هماهنگ کنیم.»

به گفته معاون وزیر نفت ۳۸ درصد نفت خام مورد استفاده در پالایشگاه‌های داخلی به نفت کوره تبدیل می شود: «بنا داریم این ۳۸ درصد را به کمتر از ۲۰ درصد برسانیم و در عوض تولید بنزین را که در حال حاضر ۱۶ درصد تولید پالایشگاهی است به ۳۵ تا ۳۶ درصد افزایش دهیم.» وی یک بار دیگر خبر احداث پالایشگاه میعانات گازی در بندرعباس را اعلام می کند: «پالایشگاه ۳۶۰ هزار بشکه‌ای بندرعباس دارای سه خط ۱۲۰ هزار بشکه است که خوراکش از پارس جنوبی تامین می شود. زمین این پالایشگاه تهیه شده و مناقصه مهندسی پایه برگزار شده است که تا سه ماه دیگر شروع می شود.» وی از توزیع اسناد مناقصه طراحی تفضیلی این پالایشگاه در اسفندماه سال گذشته خبر داده و اظهار امیدواری می کند تا پایان امسال بتواند قرارداد احداث پالایشگاه میعانات گازی را امضا کند: «این پالایشگاه ۳۵ میلیون لیتر در روز بنزین تولید می کند که احتمال دارد در صورت توافق با مشارکت خارجی‌ها این طرح را اجرا کنیم.» وی با انتقاد تلویحی از نمایندگان مجلس که زمان پایان این طرح را سال ۱۳۷۸ تعیین کرده‌اند گفت: «قطعاً تا این تاریخ امکانش نخواهد بود. اتمام کار در چهار سال شدنی نیست.»

■ ۱۶ میلیون لیتر در اراک، ۲۰ میلیون لیتر در اصفهان

قرار است با توسعه و بهینه سازی پالایشگاه اراک ظرفیت این پالایشگاه از ۱۵۰ هزار بشکه در روز به ۲۵۰ هزار بشکه افزایش یابد: «تولید بنزین این پالایشگاه به ۱۶ میلیون لیتر خواهد رسید.» به گفته نعمت زاده مناقصه طراحی تفضیلی توسعه پالایشگاه اراک هم برگزار شده و به زودی پیمانکار برنده معرفی خواهد شد: «گرچه دوستانمان در مجلس می خواهند این پروژه سه ساله تمام شود اما زودتر از چهار سال امکان پذیر نیست.» براساس طرح‌های شرکت ملی پالایش و پخش همچنین بنا است ۱۲ واحد جدید به پالایشگاه اصفهان اضافه شود تا تولید شش میلیون لیتری بنزین آن به روزانه ۲۰ میلیون لیتر افزایش یابد: «امیدواریم قرارداد این طرح را هم ظرف شش ماه آینده منعقد کرده و در چهار سال کار را به پایان برسانیم.» نعمت زاده همچنین از طرح‌های توسعه‌ای پالایشگاه‌های شیراز، لاوان، کرمانشاه و تبریز خبر می دهد که هر کدام قرار است ظرفیت پالایشگاهی کشور را افزایش دهند: «امیدواریم یک پالایشگاه نفت خام سنگین به ظرفیت ۱۸۰ هزار بشکه در آبادان ایجاد کنیم و واحد کهنه را جمع کنیم که اقتصادی نیست.»

■ تنها دو شرکت خارجی برای هر مناقصه

شرق از نعمت زاده می خواهد تا میزان کل سرمایه گذاری برای طرح‌های توسعه‌ای را بیان کند: «مجموعاً حدود ۱۵ تا ۱۸ میلیارد دلار سرمایه گذاری لازم داریم.» وی از خرید اسناد مناقصه توسط ۸-۷ شرکت در هر پروژه خبر داده و درباره استقبال شرکت‌های خارجی نیز می گوید: «به دلیل شرکت پروژه‌ها در منطقه و جهان کار زیاد شده است. بنابراین تعدادی از پیمانکاران از حضور در پروژه‌های ایران عذرخواهی می کنند. زمان ما هم برای اجرای پروژه کوتاه است. سازندگان تجهیزات هم سرشان شلوغ است. ولی در هر صورت برای هر مناقصه حداقل دو شرکت خارجی حضور دارند.» حضور تعداد بالای شرکت‌ها در مناقصه می تواند قیمت پروژه را ارزان تر کند. شرق از نعمت زاده می پرسد در صورت سخت شدن شرایط بین المللی آیا فکری برای انجام پروژه‌ها کرده است یا خیر و پاسخ می شنود: «شرایط اگر سخت بشود، می تواند مشکل ایجاد کند. آن مقدار که دست ما نیست نمی توانیم کاری بکنیم. می تواند تاخیر ایجاد کرده یا مانع تولید کند اما به هر صورت کشور توان ساخت را دارد.

■ توضیح نعمت زاده درباره نامه به هامانه

روز گذشته نامه صریح محمدرضا نعمت زاده به وزیر نفت در مورد تشکیک در مناقصه‌های شرکت ملی پتروشیمی منتشر شد. وی که پدر پتروشیمی نوین ایران لقب گرفته از سر دلسوزی نکاتی را به وزیر نفت یادآور شده تا دستاوردهای هشت سال گذشته‌اش تباه نشود. او با تاکید وزیری هامانه مسئولیت شرکت ملی پخش و پالایش را پذیرفته است اما نمی خواهد شاهد هدر رفتن زحماتش در پتروشیمی باشد. پایان مصاحبه نعمت زاده با این جمله بود: «من نظر کارشناسی دادم. باید روند پروژه‌هایی که قبلاً تصمیم گیری شده حفظ شود وگرنه به اهداف برنامه چهارم و چشم‌انداز نخواهیم رسید.» مسئولان نباید اندرز نعمت زاده را نادیده بگیرند.

دبیرکل خانه کشاورز: سطحی نگری بزرگترین نگرانی ماست

گروه اقتصادی: دبیرکل خانه کشاورز در آستانه برگزاری دومین کنگره سراسری خانه با خبرنگاران نشستی داشت تا گذشته از اینکه خبر از برگزاری کنگره بعد از دوماه تاخیر را بدهد درباره برنامه کنگره صحبت کند. عیسی کلانتری روز گذشته پس از اعلام اخبار کنگره به سئوالات خبرنگاران درباره روند فعالیت خانه در طول این سه سال و دیدگاه هایش در خصوص برنامه های وزیر جدید پاسخ داد.

■ وزیر مجازی جانشین اسکندری

در لیست کنگره دوم خانه کشاورز نام محمود احمدی نژاد رئیس جمهوری و وزیر کشاورزی و وزیر بازرگانی دیده نمی شود. رئیس جمهوری و وزرای او به رغم دعوت کشاورزان حاضر به حضور در این مراسم نشدند تا به صحبت های آنها به طور منسجم و کامل گوش دهند. عیسی کلانتری می گوید: «اوایل بهمن ماه بود خبر برگزاری کنگره را به دفتر رئیس جمهور اعلام کردیم و از دفتر خواستیم تا نیمه اسفند خبر حضور رئیس جمهور را اعلام کنند تا براساس برنامه احمدی نژاد زمان کنگره را تعیین کنیم. اما از دفتر رئیس جمهوری پاسخی نرسید. در نتیجه از رئیس مجمع تشخیص مصلحت دعوت کردیم تا در مراسم خانه کشاورز حاضر شوند.» او طبق لیست برنامه ادامه داد: «در نشست روز دوشنبه و سه شنبه آینده آقایان شاهرودی، دری نجف آبادی، حدادعادل و یکی از اعضای شورای نگهبان نیز حضور دارند. اما در این جلسه وزیر جهاد کشاورزی و وزیر بازرگانی حاضر نخواهند شد. آقایان اعلام کردند قادر نیستند در برنامه خانه حاضر شوند.» در نتیجه چون اسکندری حاضر نمی شود کشاورزان عضو خانه پیشنهاد داده اند شخصی از میان آنها به عنوان جانشین وزیر حاضر شود تا به صحبت های کشاورزان گوش دهد و به آنها پاسخ دهد. در کنگره نزدیک به سه هزار کشاورز به نمایندگی از سایر کشاورزان عضو حاضر خواهند شد. از جمعیت حاضر حدود ۱۵ یا ۱۶ نفر در حوزه‌های مختلف سخنرانی خواهند کرد. در این نشست آنها ضمن بیان مشکلات، پیشنهادهای کنگره برای حل مشکلات را بیان خواهند کرد.

■ برنامه‌های سطحی جهاد کشاورزی

کلانتری در حین تشریح برنامه کنگره به نگرانی های کنونی خانه کشاورز اشاره کرد و گفت: «سطحی نگری دولت در حوزه کشاورزی یکی از بزرگترین نگرانی های خانه کشاورز است. همانطور که در گذشته سطحی نگری های روسای کشاورزی موجب نگرانی ما بود.» به اعتقاد او هدفمند نبودن یارانه های بخش کشاورزی، هدر دادن منابع

در اختیار دولت و سرمایه گذاری نکردن در حوزه های زیربنایی از جمله نشانه های سطحی نگری است. علائمی که کشاورزی پایدار را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. دبیرکل خانه کشاورز همچنین معتقد است: «اگر اعتقادی به کشاورزی پایدار داشته باشیم باید بدانیم بدین صورت به سمت کشاورزی پایدار نمی رویم. پس باید روش توزیع اعتبارات را تغییر داد.» خبرنگاری پرسید برنامه پیشنهادی شما چیست و او پاسخ داد: ما معتقدیم پولمان را باید برای کارهای زیربنایی خرج کنیم اگرچه اکنون با کسری منابع روبه رو هستیم. ما امروز نیاز به منابعی بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومان داریم تا با سرمایه گذاری ۶ یا ۷ ساله به موفقیت برسیم. اکنون برای بخش های زیربنایی ما حداقل سرمایه گذاری واقعی ۱۰ درصد است. در نتیجه نمی توانیم قیمت ها را کاهش دهیم و تولیدمان را رقابت پذیر کنیم و با کشورهای غنی و فقیر دنیا رقابت کنیم. او ادامه داد: اگر اکنون با کشورهای غنی و فقیر دنیا نمی توانیم رقابت کنیم به این دلیل است که هنوز نتوانسته ایم عملکرد در واحد سطح تولیداتی همچون گندم را که بر روی آن هم کار کرده ایم افزایش دهیم. اگر ما بتوانیم منابع در اختیار را که یارانه و بودجه عمرانی است برای سرمایه گذاری هزینه کنیم می توانیم طی یک دوره چند ساله شاهد بهبود شرایط بخش کشاورزی باشیم. اگر ما از منابع در اختیار در جهت کاهش بهره های بانکی استفاده کنیم، شاهد رشد سرمای